

Документ за разглеждане в заседание

A9-0268/2022

4.11.2022

ДОКЛАД

относно реализирането на Европейския съвет по иновациите
(2022/2063(INI))

Комисия по промишленост, изследвания и енергетика

Докладчик: Кристиан Елер

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ – ОБОБЩЕНИЕ НА ФАКТИТЕ И КОНСТАТАЦИИТЕ	3
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	7
ПРИЛОЖЕНИЕ: СПИСЪК НА ОБРАЗОВАНИЯТА ИЛИ ЛИЦАТА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА	23
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	24
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	25

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ – ОБОБЩЕНИЕ НА ФАКТИТЕ И КОНСТАТАЦИИТЕ

Европейският съвет по иновациите е едно от основните нововъведения на програмата „Хоризонт Европа“. Той е създаден, за да подкрепя иновациите в областта на дълбоките технологии в Европа – от изследвания на ранен етап до внедряване на пазара и разширяване на мащаба на използването им. За целта са разработени три части на програмата:

- инструментът „Изследвач“ на ЕСИ за предоставяне на финансиране чрез безвъзмездни средства за научни изследвания на ранен етап
- инструментът „Преходни дейности“ на ЕСИ за подготовка на резултатите от научните изследвания с оглед на прилагането им в продукти, услуги или процеси
- инструментът „Ускорител“ на ЕСИ, който ще предоставя специално финансиране на стартиращи предприятия в областта на дълбоките технологии, за да се стимулират техният растеж и развитие

Този нов подход, особено по отношение на „Ускорител“, е европейско решение на европейски проблем. Европейският проблем е, че Европа не разполага с добре функциониращ пазар за рискови инвестиции. Нашите фондове за рисков капитал управляват балансирани портфейли, в които амбициозните инвестиции се балансират с по-малко рискови. Това е проблем сам по себе си, но като се има предвид, че Европа има добри шансове да бъде световен лидер по иновации в областта на дълбоките технологии, положението става още по-трудно. Инвестициите в дълбоките технологии са изключително рискови поради високите разходи, както и поради риска за разработването на технологични иновации, основани на задълбочено познаване на науката и инженерството. За тези иновации е необходимо търпеливо, но амбициозно финансиране. Те се нуждаят от бързо финансиране в големи размери, без да е налице значителен приток на приходи в подкрепа на претенциите за успех. Този род инвестиции са твърде редки в Европа и ЕСИ е създаден, за да промени това положение.

В началото на програмата обаче Европейската комисия се обърна срещу нея и почти унищожи ЕСИ. В резултат на политическите борби в Комисията е преустановено финансиране за близо 100 новосъздадени предприятия, избрани през 2021 г. след представянето на предложение за проект на ЕСИ. Това струва на Европа стотици милиони евро и неизчислима загуба на човешки капитал.

В основата на проблема на Комисията е управлението на Фонда на ЕСИ. Въпреки че първоначално подписва плановете за фонда на ЕСИ, ГД „Бюджет“ изразява загриженост относно риска за репутацията на Комисията, както и относно персонала, необходим за управлението на инвестиционния портфейл на Фонда на ЕСИ. Тези опасения са изразени една година след включването на Фонда на ЕСИ, няколко месеца след влизането в сила на законодателството за „Хоризонт“ и след като Комисията е публикувала работната програма на ЕСИ за 2021 г. След като е дала разрешението си, ГД „Бюджет“ решава да задейства „аварийната спирачка“ по отношение на Фонда на ЕСИ.

По същество ГД „Бюджет“ желае да създаде по-голяма дистанция между Комисията и

инвестиционните решения на Фонда на ЕСИ, тъй като се опасява, че инвестиционните решения ще представляват риск за репутацията на Комисията. Процесът, задействан от ГД „Бюджет“, до момента е довел до две неща. Първо, Фондът на ЕСИ до голяма степен загуби трудно спечеленото доверие и репутация поради невъобразимите забавяния. Второ, правната служба на Комисията беше въввлечена и постанови, че от този момент нататък всички решения за отпускане на безвъзмездни средства и за собствен капитал на Фонда на ЕСИ следва да бъдат одобрявани от колегиума на членовете на Комисията. ГД „Бюджет“ постигна обратното на намеренията си: предизвика накърняване на репутацията на Комисията и доведе до вземане на решения на най-високо ниво в рамките на Комисията.

Претекст за намесата от страна на ГД „Бюджет“ беше позоваване на възможността за прилагане на смесено финансиране от ЕСИ чрез непряко управление. Според докладчика подобно тълкуване не е в съответствие нито с пълния правен текст относно „Хоризонт“, нито с изразеното намерение на законодателите за Фонда на ЕСИ. Тълкуването на това единствено изречение е погрешно както ако се вземе отделното изречение, така и ако се разгледа останалата част от текста. Пълното изречение е следното: „За целите на управлението на смесеното финансиране от ЕСИ Комисията използва непряко управление. Когато това е невъзможно, може да създаде дружество със специално предназначение („Фондът на ЕСИ“), което да се управлява съобразно приложимите правила за отчетност.“ Първото несъответствие в тълкуването на Комисията е, че текстът ясно противопоставя Фонда на ЕСИ на непрякото управление. Фондът на ЕСИ следва да бъде създаден само ако не е възможно непряко управление. Сега обаче Комисията твърди, че това изречение означава, че Фондът на ЕСИ следва да се управлява непряко. Двете твърдения не могат да бъдат едновременно верни. Второто несъответствие е, че изречението изрично се отнася до „смесеното финансиране от ЕСИ“, което включва както безвъзмездни средства, така и собствен капитал. Сега обаче Комисията предлага непряко управление да се осъществява само по отношение на капиталовата част, което е несъвместимо с правния текст. Това става още по-ясно, когато се разглежда пълният правен текст като контекст на това изречение. Необходимо е да се вземат предвид следните откъси:

- Регламент за „Хоризонт Европа“ – член 9, параграф 1: „Комисията създава ЕСИ като централно управлявано единно звено за контакт за осъществяване на действията по стълб III „Иновативна Европа“, които се отнасят до ЕСИ.“
- приложение към специфичната програма „Хоризонт Европа“ – стълб III – точка 1.1: „С цел да се предложи обслужване на едно гише и единен процес на подпомагане на високорискови иновации от стартиращи предприятия и МСП, и в изключителни случаи – малки дружества със средна пазарна капитализация, Ускорител ще отпуска основно два вида помощ: предимно смесено финансиране (съчетаващо безвъзмездни средства с капиталови инвестиции), както и безвъзмездни средства, следвани по избор от капиталова подкрепа.“
- приложение към специфичната програма „Хоризонт Европа“ – стълб III – точка 1.1.2: „Смесено финансово подпомагане ще се отпуска чрез единен процес и с единно решение, което ще предостави на подпомаганя иноватор единно общо поето задължение от финансови ресурси, обхващащи различните етапи от иновацията.“

- приложение към специфичната програма „Хоризонт Европа“ – стълб III – точка 1.1.3: „Комисията ще управлява всички оперативни аспекти от проектите на Ускорител, включително безвъзмездните средства или други невъзстановяеми форми на подпомагане. За целите на управлението на смесеното финансиране от ЕСИ Комисията създава дружество със специална инвестиционна цел.“

Тези откъси показват намерението на законодателите да се осъществява единно прилагане на инструмента „Ускорител“ на ЕСИ и Комисията да участва пряко в него. Тези текстове и тяхното значение не се опровергават или променят от това едно изречение, в което се посочва възможността за непряко управление. В действителност, ако се използва непряко управление, то трябва да се осъществява по начин, съответстващ на тези указания. Възлагането на управлението на Фонда на ЕСИ на външни изпълнители подкопава както единното прилагане на инструмента „Ускорител“ на ЕСИ, така и прякото участие на Комисията в него.

Проектът на доклад беше изготвен в този контекст. Комисията превишава правомощията си на изпълнителен орган при тълкуването на законодателството. Като съзаконодател Парламентът е длъжен да отстоява постиженията си по тези въпроси и да изисква от Комисията да прилага законодателството, а не да дава собствени тълкувания. Парламентът като законодател е длъжен да вземе решение относно бъдещето на ЕСИ, и по-специално на Фонда на ЕСИ.

От друга страна, в обхвата на настоящия доклад влизат всички аспекти на изпълнението на ЕСИ. Поради това горепосоченият проблем не е единственото предизвикателство за ЕСИ.

Друг важен въпрос относно естеството на Фонда на ЕСИ е дали той може да бъде единственият инвеститор в дадено дружество, ако пазарът не желае да поеме риска. Законодателството за „Хоризонт Европа“ изрично предвижда такава възможност. Същевременно под натиска на вътрешни сили инструментът „Ускорител“ на ЕСИ се ориентира към позиция, при която капиталови инвестиции се предоставят под условие, че бенефициерът е намерил съпътстващо финансиране и водещ инвеститор на пазара.

Тези два проблема са основополагащи и ще бъдат разгледани като такива в проекта на доклад. Като нова програма реализирането на ЕСИ е, разбира се, свързано с предизвикателства, с които не сме се сблъскали преди това в рамковата програма. Както може да се очаква, не всичките са решени по най-ефективния начин. Въпреки че заради тези проблеми ЕСИ е по-малко функционален и привлекателен, те не представляват основно предизвикателство за програмата. Ето защо тези проблеми се определят като недостатъци в изпълнението.

Показателен пример за такива недостатъци е системата с ИИ, използвана за филтриране на заявленията, преди да бъдат оценени от оценителите. Първо, начинът, по който системата с ИИ оценява предложенията, изглежда лесен за манипулиране. При проста промяна на някои думи се променя оценката от системата. Второ, системата с ИИ затруднява работата със заявленията както за заявителите, така и за оценителите. По отношение на заявителите системата ограничава възможностите им за представяне на предложението. Например не могат да се добавят снимки, а представеният текст е само обикновен текст без възможности за оформление. По отношение на оценителите, вместо

да улеснява оценяването на предложенията, системата с ИИ изготвя „бизнес планове“ от 120 до 200 страници. Оценителите трябва да ги оценяват в рамките на 36 минути.

Очевидно това подкопава ефективността на програмата и следва да бъде променено във възможно най-кратък срок.

ЕСИ трябва да бъде спасен от Комисията и се нуждае от положителна програма за развитие. Докладчикът разглежда това под заглавието „Препоръки“.

От всички приложени препоръки най-важните въпроси са как да се реструктурира Фондът на ЕСИ. Това заставя Парламента да помисли за целите на ЕСИ и как те могат да бъдат постигнати най-ефективно. Според докладчиците ЕСИ трябва да бъде водещата иновационна програма на ЕС за идентифициране, разработване и разширяване мащаба на използване на авангардните иновации, и по-специално на иновациите в областта на дълбоките технологии. ЕСИ е създаден с цел насърчаване на технологичната стратегическа автономност на Европа, както и подобряване на функционирането на европейския пазар на рисков капитал. За да се реализира това, той следва да функционира като единно гише за европейските иноватори, търсещи подпомагане. Това може да бъде постигнато само ако ЕСИ се изпълнява като напълно интегрирана програма от един субект. Този субект трябва да бъде едновременно гъвкав, да не изостава от пазарните реалности и да е в състояние да предоставя насоки на политиката, в случай че инвестициите на Фонда на ЕСИ влязат в противоречие с пазара въз основа на политически цели. Поради това докладчикът счита, че възможно най-скоро следва да бъде създаден независим орган на Съюза съгласно член 189 от ДФЕС за реализирането на ЕСИ.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно реализирането на Европейския съвет по иновациите (2022/2063(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално дял XIX от него,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ и за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите¹,
- като взе предвид Решение (ЕС) 2021/764 на Съвета за създаване на специфична програма за изпълнение на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“²,
- като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза³,
- като взе предвид работните програми на Европейския съвет по иновациите (ЕСИ) за 2021 и 2022 г.,
- като взе предвид доклада на ЕСИ за въздействието за 2021 г.,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 11 януари 2018 г., озаглавено „Междинна оценка на „Хоризонт 2020“: постигане на максимално въздействие от научните изследвания и иновациите в ЕС (COM(2018)0002),
- като взе предвид оценката на въздействието от 7 юни 2018 г., придружаваща предложението на Комисията за „Хоризонт Европа“ (SWD(2018)0307),
- като взе предвид изявлението на комета на ЕСИ от 16 август 2022 г., изготвено с оглед на обсъждането в комисията по промишленост, изследвания и енергетика на Парламента, относно изпълнението на ЕСИ⁴,
- като взе предвид изявлението на комета на ЕСИ от 9 февруари 2022 г. относно работната програма на ЕСИ за 2022 г. и бъдещето на Фонда на ЕСИ⁵,

¹ ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1.

² ОВ L 167 I, 12.5.2021 г., стр. 1.

³ ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1.

⁴ https://eic.ec.europa.eu/news/statement-eic-board-discussion-european-parliament-itre-committee-eic-implementation-2022-08-16_en

⁵ <https://eic.ec.europa.eu/system/files/2022-02/Statement%20by%20the%20EIC%20Board%20on%20the%20EIC%20Work%20Programme%20for%202022%20and%20future%20of%20the%20EIC%20Fund.pdf>

- като взе предвид съобщението за медиите на Комисията от 5 август 2022 г., озаглавено „Актуална информация относно изпълнението на инструмента „Ускорител“ на ЕСИ“⁶,
- като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността, както и член 1, параграф 1, буква д) от решението на Председателския съвет от 12 декември 2002 г. относно процедурата по разрешаване на изготвянето на доклади по собствена инициатива и приложение 3 към него,
- като взе предвид доклада на комисията по промишленост, изследвания и енергетика (A9-0268/2022),

Общи цели и структура на ЕСИ в рамките на „Хоризонт Европа“

- А. като има предвид, че ЕСИ е водещата иновационна програма на ЕС за идентифициране, разработване и разширяване мащаба на използване на авангардните иновации, и по-специално на иновациите в областта на дълбоките технологии; като има предвид, че ЕСИ ще улеснява и засилва изграждането на мрежи и сътрудничеството и ще създава условия за взаимодействие между различните общности за иновации в ЕС, и по-специално с ЕИТ, като гарантира широк географски обхват; като има предвид, че той е създаден с цел насърчаване на технологичната стратегическа автономност на Европа, както и подобряване на функционирането на европейския пазар на рисков капитал;
- Б. като има предвид, че Регламент (ЕС) 2021/695 определя ЕСИ като „централно управлявано единно звено за контакт“, което „се съсредоточава основно върху водещите до пробив и революционни иновации, като насочва вниманието си по-специално към иновациите, създаващи пазари, и същевременно подкрепя всички видове иновации, включително поетапните“;
- В. като има предвид, че съгласно Регламент (ЕС) 2021/695 ЕСИ трябва да функционира в съответствие с ясна добавена стойност на Съюза, автономност, способност за поемане на риск, ефикасност, ефективност, прозрачност и отчетност;
- Г. като има предвид, че съгласно Решение (ЕС) 2021/764 на Съвета се предвижда, че ЕСИ има две цели: първо, да набелязва, разработва и внедрява високорискови иновации от всякакъв вид, включително поетапни; и второ, да подпомага бързото разширяване на иновационни дружества на равнището на Съюза и на международно равнище по пътя им от идеята до пазара;
- Д. като има предвид, че ЕСИ се изпълнява чрез три основни стълба: инструмента „Изследвач“ на ЕСИ; инструмента „Преходни дейности“ на ЕСИ; инструмента „Ускорител“ на ЕСИ;
- Е. като има предвид, че по инструмента „Изследвач“ се отпускат безвъзмездни средства за високорискови авангардни проекти, в които се проучват области на новите и дълбоките технологии с цел разработването на потенциално радикални

⁶ https://eic.ec.europa.eu/news/eic-accelerator-implementation-update-2022-08-05_en

иновативни технологии на бъдещето и нови пазарни възможности;

- Ж. като има предвид, че инструментът „Ускорител“ подкрепя главно малки и средни предприятия (МСП) с амбицията да разработват авангардни, дълбокотехнологични иновации, които са от ключово значение за бъдещия растеж и отворената стратегическа автономност на Европа;
- З. като има предвид, че инструментът „Ускорител“ се изпълнява предимно чрез използването на смесено финансиране от ЕСИ, отпускано чрез единен, ясен и прозрачен процес и с единно решение, което предоставя на подпомагания иноватор единен цялостен ангажимент за финансови ресурси, обхващащи различните етапи от създаването на иновацията до внедряването ѝ на пазара, включително етапа преди масовата пазарна реализация;
- И. като има предвид, че законодателството за „Хоризонт“ допуска Съюзът да поема самостоятелно първоначалния риск от избраната иновация;
- Й. като има предвид, че Решение (ЕС) 2021/764 на Съвета изисква от Комисията да създаде дружество със специална инвестиционна цел за изпълнението на смесеното финансиране от ЕСИ и да управлява всички оперативни аспекти на проектите по „Ускорител“;

Резултати от пилотния проект

- К. като има предвид, че пилотният проект за ЕСИ и усъвършенстваният пилотен проект за ЕСИ успешно показаха изпълнимостта на ЕСИ като пълноценна програма, както се посочва в общите заключения от проучването за оценка за 2022 г., публикувано от Комисията⁷, въпреки някои първоначални проблеми, включително неясна комуникация с бенефициерите относно условията за инвестиране за дружествата;
- Л. като има предвид, че ефективността на пилотния проект за ЕСИ беше под натиск поради ниския процент на успеваемост;
- М. като има предвид, че от 2018 до 2020 г. пилотният проект за ЕСИ е финансирал 330 проекта по инструмента „Изследвач“ в рамките на покани, по които са подадени голям брой предложения;
- Н. като има предвид, че географското разпределение на участието и по-специално координатията на пилотния проект „Изследвач“ бяха съсредоточени в ЕС-15 и асоциираните държави; като има предвид, че мястото на дадена държава в класацията на Европейския сравнителен доклад за иновациите изглежда се явява отражение на броя на представените предложения, както и на успеха на нейните новатори в пилотния проект „Изследвач“: държавите в групата на „водещите в иновациите“ имат най-висок процент на успеваемост, а „растящите новатори“ са с най-нисък процент на успеваемост;
- О. като има предвид, че Фондът на ЕСИ функционираше нормално в първоначалната

⁷Европейска комисия, „Проучване за оценка на пилотния проект за Европейски съвет по иновациите (ЕСИ)“, 2022 г.

си структура, въведена през 2020 г. в рамките на пилотния проект за ЕСИ и приета от Комисията към тогавашния момент; като има предвид, че са взети 140 решения за капиталови инвестиции въпреки честите забавяния и проблеми при подписването на инструмента за смесено финансиране; като има предвид, че тези решения са с коефициент на ливъридж 2,7, което показва, че в първоначалната си структура Фондът на ЕСИ е бил способен да предизвиква значително съвместно инвестиране;

- П. като има предвид, че според заключенията от проучването за оценка „Фондът на ЕСИ стъпва на добре обосновани политически цели и пазарни нужди“ и „спорният въпрос за структурата на Фонда е свързан с тълкуването на двете правила за допустимост: недопустимост на банково финансиране и съвместно финансиране“;
- Р. като има предвид, че процедурата за надлежна проверка, установена в пилотния проект за ЕСИ, беше особено успешна, тъй като предостави висококачествени оценки от надлежната проверка; това се потвърждава от факта, че няколко от тези оценки са били използвани за привличане на външни инвеститори, което показва, че инвеститорите основават инвестиционните си решения на надлежни проверки с достатъчно качество;
- С. като има предвид, че структурираните професионални инвестиционни съвети на Инвестиционния комитет и екипа от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), интегриран в Изпълнителната агенция за ЕИС и за МСП (EISMEA), успяха да осигурят висококачествена надлежна проверка благодарение на уникалното сътрудничество между EISMEA и ЕИБ, заедно с инвестиционния опит, привнесен от външни експерти, включително серийни инвеститори и рискови капиталисти, в Инвестиционния комитет;

Актуално състояние на изпълнението на ЕСИ в рамките на „Хоризонт Европа“

- Т. като има предвид, че образецът на аотирано споразумение за предоставяне на безвъзмездни средства по „Хоризонт Европа“ беше публикуван изключително късно, което създаде значителна несигурност сред заявителите, включително сред потенциалните заявители по ЕСИ;
- У. като има предвид, че въвеждането на отговорници за управление на програмите има потенциала да повиши ефективността на ЕСИ; като има предвид, че са назначени още девет отговорници за управление на програмите;
- Ф. като има предвид, че все още липсва видимост по отношение на работата на отговорниците за управление на програмите и че заинтересованите страни разглеждат това като липса на прозрачност;
- Х. като има предвид, че ЕСИ е нов вид програма, която е свързана с по-голям финансов риск от обичайните разходи на Съюза и която изисква специална одитна стратегия;
- Ц. като има предвид, че съгласно работните програми за 2021 и 2022 г. на ЕСИ са предоставени съответно 1,55 милиарда евро и 1,71 милиарда евро; като има предвид, че и за двете години са заделени около 430 милиона евро от бюджета на NextGenerationEU, които са предоставени изцяло за компонента на

безвъзмездните средства на ЕСИ; като има предвид, че около 52% от наличния бюджет са разпределени за открити покани „от долу нагоре“ за „Отворени иновации“; като има предвид, че 65% от наличното финансиране са разпределени за компонента на безвъзмездните средства на ЕСИ, а 35% – за компонента на инвестициите; като има предвид, че близо 70% от наличното финансиране са разпределени за покани по „Ускорител“, а 20% – за покани по „Изследвач“;

- Ч. като има предвид, че процентът на успеваемост по поканата за представяне на предложения за „Отворени иновации“ в рамките на „Изследвач“ е 6,45 и 7% съответно за 2021 и 2022 г.; като има предвид, че по поканата за представяне на предложения за „Предизвикателства“ в рамките на „Изследвач“ за 2021 г. са представени 403 предложения и са одобрени 39 предложения, което представлява процент на успеваемост от 9,7%;
- Ш. като има предвид, че за поканата по „Ускорител“ е имало две крайни дати, съответно през 2021 и 2022 г.;
- Щ. като има предвид, че до септември 2022 г. единственото финансиране, получено от бенефициерите на инструмента „Ускорител“, е било авансово плащане на безвъзмездни средства, не са отпуснати средства като част от подкрепа под формата на (квази)собствен капитал и досега е взето само едно инвестиционно решение, в резултат на което срокът за инвестиране е бил значително по-дълъг от една година; като има предвид, че Комисията започна да подписва протоколи с условия за бенефициерите, избрани през 2021 г., едва през лятото на 2022 г. и повечето ще бъдат подписани след лятото⁸;

Основни проблеми във връзка с изпълнението

Управление на Фонда на ЕСИ и съображения относно реструктурирането му

1. изразява дълбока загриженост, че промените в структурата на фонда са обявени в началото на 2022 г. в сравнение със ситуацията при пилотния проект за ЕСИ, когато дружествата от първите две крайни дати за 2021 г. вече са били избрани за финансиране;
2. припомня, че Фондът на ЕСИ е създаден, за да подкрепя стартиращите предприятия и МСП, разработващи иновации в областта на дълбоките технологии; подчертава факта, че паричните потоци са от решаващо значение за стартиращите предприятия и МСП и че големите забавяния при получаването на очакваното финансиране могат да доведат до изпадане в несъстоятелност на тези видове дружества; поради това подчертава колко е важно Фондът на ЕСИ да може да инвестира в срокове, които са съвместими с пазара; изразява съжаление във връзка със случаите, при които Фондът на ЕСИ не е успял да постигне тази цел и при които първоначалното инвестиционно решение на Фонда на ЕСИ е загубило значението си поради дългия период на изчакване и развитието на дружеството през това време;
3. изразява загриженост относно забавянията при изпълнението на действията за смесено финансиране по инструмента „Ускорител“; подчертава, че забавянията се дължат изцяло на различните виждания относно изпълнението на ЕСИ,

⁸ https://eic.ec.europa.eu/news/eic-accelerator-implementation-update-2022-08-05_en

произтичащи от противоречиви тълкувания на съответните правни текстове от страна на различните отдели на Комисията във връзка с управлението на Фонда на ЕСИ; отбелязва, че конфликтите са засягали единствено частта от проекта, свързана с капиталовата инвестиция, и поради това не е трябвало да окажат влияние върху споразуменията за отпускане на безвъзмездните средства; изразява съжаление относно факта, че тези вътрешни конфликти на Комисията излагат на риск 96 европейски дружества с дейност в областта на дълбоките технологии; изразява дълбока загриженост относно това, че с изключение на едно инвестиционно решение Фондът на ЕСИ не е взел други решения за действителни инвестиции;

4. припомня, че смесеното финансиране на ЕСИ следва да се отпуска чрез единен процес и с единно решение, обхващащи както компонента на безвъзмездните средства, така и компонента на финансовия инструмент; изтъква, че Комисията следва да управлява всички оперативни аспекти на проектите на „Ускорител“;
5. признава, че Комисията е изразила загриженост относно управлението на Фонда на ЕСИ във връзка с последствията за персонала и потенциалната отговорност на Комисията за репутацията на инвестициите;
6. изразява съгласие с повдигнатите от Комисията опасения относно персонала във връзка с управлението на инвестиционния портфейл на Фонда на ЕСИ; оценява факта, че Фондът на ЕСИ трябва да разполага с подходящ персонал и че това означава, че е необходим значителен брой служители със значителен опит; същевременно счита, че прякото наемане на такива лица не е единственото решение; посочва, че първоначалният Инвестиционен комитет заедно с ЕИБ са разработили алтернативен план за решаване на проблема с персонала; поради това заключава, че трудностите, свързани с персонала, не са причина за реструктуриране на фонда;
7. отбелязва обосновката на Комисията, че член 11, параграф 3 от Решение (ЕС) 2021/764 на Съвета изисква от Комисията да проучи възможността за непряко управление и че това води до промени в структурата на Фонда за ЕСИ;
8. припомня, че текстът на член 11, параграф 3 е бил включен в предложението на Комисията за „Хоризонт Европа“ и никога не е бил оспорван по време на законодателната процедура; подчертава факта, че това означава, че Комисията е трябвало да бъде напълно запозната с този текст при създаването на Фонда на ЕСИ през 2020 г.; подчертава, че решението на Комисията за създаване на Фонда на ЕСИ, което включва първоначалната структура, е прието от колегиума на членовете на Комисията и е получило подкрепата на цялата Комисия; подчертава, че същото важи и за работната програма на ЕСИ за 2021 г., в която не се споменава необходимостта от реструктуриране на Фонда на ЕСИ; заключава, че въпросът за спазването на член 11, параграф 3 е повдигнат на вътрешно равнище в Комисията през лятото на 2021 г., след като програмата вече е стартирала; счита, че повдигането на такъв основен въпрос по време на изпълнението на програмата, след като са пропуснати няколко възможности за повдигане на въпроса през трите години преди нейното начало, е най-малкото пропуск в управлението и знак за нежелание да се приеме нов начин на работа, предвиден от съзаконодателите;

9. подчертава, че член 11, параграф 3 е само едно изречение, което трябва да се тълкува в контекста на цялостното решение на Съвета; в тази връзка подчертава също така, че в приложението към горепосоченото решение на Съвета се предвижда Комисията да „създаде дружество със специално предназначение“, без да се определят други условия; подчертава освен това, че смесеното финансиране от ЕСИ, посочено в член 11, параграф 3 и определено в точка 1.1.2 от приложение I към решението на Съвета, включва както безвъзмездни средства, така и подпомагане за инвестиции под формата на капитал или други възстановяеми форми; следователно заключава, че изискването за непряко управление не може да се тълкува като приложимо само към инвестиционната част на смесеното финансиране и че този член не може да се тълкува по начин, при който двата компонента са разделени при изпълнението;
10. отбелязва колко е важно инвестиционните решения да се изготвят професионално; поради това подчертава ролята на Инвестиционния комитет на ЕСИ, назначен от Комисията, както и ценната подкрепа за надлежна проверка, предоставена от ЕИБ в рамките на EISMEA; същевременно изразява съжаление, че следващите решения на Фонда на ЕСИ, като например за присъединяване към инвестиционен кръг след първоначалното инвестиционно решение или за обосноваване на дадена инвестиция, изглежда, отнемат твърде много време, което отчасти се дължи на времето, необходимо на ЕИБ да даде своя принос;
11. отбелязва, че както Инвестиционният комитет на ЕСИ, така и Съветът на Фонда на ЕСИ в рамките на първоначалната структура на Фонда на ЕСИ са включвали представители на Комисията, както и външни експерти, като по този начин се е гарантирал подходящ баланс между съгласуваност на политиките и професионални инвестиционни решения;
12. отбелязва, че до октомври 2022 г. Комисията е приела и прилага „преходен механизъм“, съгласно който Фондът на ЕСИ остава под отговорността на Комисията, а инвестиционните решения на фонда се вземат от външен управител на фондове; подчертава, че външният управител ще набира също така персонала на Инвестиционния комитет, а това означава, че в Комитета вече няма да има независими експерти, предоставящи безценен експертен опит, и представителите на Комисията няма да гарантират съгласуваност на политиките; отбелязва описанието на тази договореност в работната програма на ЕСИ за 2022 г.;
13. отбелязва със загриженост, че до влизането в сила на обявените в работната програма на ЕСИ за 2022 г. преходни разпоредби за инвестициите всички единни решения за отпускане на безвъзмездни средства и всички решения за значителни инвестиции е трябвало да бъдат одобрени от колегиума на членовете на Комисията и вследствие на това към тях се е прилагало друго равнище на контрол; счита това за неприемливо положение, тъй като това още повече удължава процеса на вземане на решения, усложнява го и създава по-голяма несигурност за заявителите;
14. отбелязва с дълбока загриженост, че дори само определянето на преходни разпоредби за Фонда на ЕСИ е отнело повече от година поради непрекъснатите вътрешни дискусии между различните отдели на Комисията; отбелязва, че през юни 2022 г. Комисията е започнала да обработва компонента на безвъзмездните

средства за проектите на „Ускорител“, избрани през юни 2021 г., което показва, че е бил постигнат достатъчен напредък при определяне на преходните разпоредби, така че да може да започне изпълнението на проектите със смесено финансиране; отбелязва, че повечето споразумения с получателите на безвъзмездни средства, избрани за крайната дата през юни 2021 г., са били подписани през лятото на 2021 г., в резултат на което получаването на безвъзмездните средства е отнело повече от една година; отбелязва, че през май 2022 г. Комисията е съобщила, че компонентът на безвъзмездните средства за получателите на смесено финансиране от ЕСИ за крайната дата през октомври 2021 г. ще бъде финализиран до края на май или началото на юни⁹; отбелязва, че Комисията е трябвало да информира тези получатели през лятото на 2022 г., че безвъзмездните средства няма да бъдат готови до юли и вероятно ще трябва да бъдат забавени до октомври 2022 г.; заключава, че за тази крайна дата срокът за отпускане на безвъзмездните средства също ще бъде най-малко година;

15. подчертава, че член 216, параграф 1 от Финансовия регламент изрично оправомощава Комисията да управлява пряко инвестициите (член 216, параграф 1б) или да ги реализира чрез „специален инвестиционен механизъм“ (член 216, параграф 1а); подчертава, че тази форма на изпълнение на програмата дава възможност за повече гъвкавост и по-стратегическо обмисляне на инвестиционните решения и управлението на портфейла, отколкото непрякото управление; отхвърля идеята, че прехвърлянето на управлението на Фонда към ЕИБ и външен управител на фондове ще осигурят гъвкавостта и стратегическото обмисляне, необходими за успеха на ЕСИ; изразява загриженост, че Фондът на ЕСИ ще се превърне в още един подпомаган от ЕИБ фонд за рисков капитал;
16. подчертава, че стратегическите съвети на комитета на ЕСИ трябва да бъдат приложени по-задълбочено в работата на ЕСИ, включително неговите препоръки за увеличаване на многообразието и за обхващане на участници от широк кръг държави, за да се реализира потенциалът на новаторите в цяла Европа и да се насърчи практическото сътрудничество с Европейския институт за иновации и технологии (ЕИТ);

Фондът на ЕСИ като единствен инвеститор

17. изразява дълбока загриженост относно очевидната политика Фондът на ЕСИ никога да не бъде водещият капиталов инвеститор, по-специално в съчетание с изискването дружествата да намират съпътстващи съвместни инвестиции от външни инвеститори; счита, че това противоречи на стратегическите цели и основния замисъл на ЕСИ; подчертава факта, че политиката не е била такава в началото на пилотния проект за ЕСИ и че тази промяна е въведена със задна дата по отношение на заявления, подадени преди промяната в политиката; изразява дълбока загриженост относно факта, че това е създавало проблеми с паричните потоци за много заявители и че само една трета от поетите капиталови инвестиции реално са превърнати в плащания за дружества; подчертава, че съвместното инвестиране не следва да бъде предварително изискване за проектите, а по-скоро цел на Фонда на ЕСИ през целия жизнен цикъл на проекта за безвъзмездни средства;

⁹ <https://sciencebusiness.net/news/commission-says-european-innovation-council-grant-logjam-end-june>

18. припомня, че ЕСИ може да бъде единственият инвеститор, поемащ целия риск от дадена инвестиция съгласно Регламент (ЕС) 2021/695; отбелязва, че тази роля изглежда се изпълнява само при предоставяне на конвертируеми заеми, наред с изискването за съпътстващи съвместни инвестиции за всички капиталови инвестиции; отбелязва, че досега повече от 50% от всички инвестиции в рамките на компонента на собствения капитал са били под формата на конвертируеми заеми; подчертава, че една от причините за създаването на ЕСИ е била, че в Европа липсват инвеститори на рисков капитал, и по-специално инвеститори на рисков капитал с опит в пазарите на дълбоките технологии; във връзка с това отбелязва, че един нефункциониращ пазар не може да бъде надежден и ефективен механизъм за определяне на решението дали ЕСИ да инвестира, или да се оттегли от инвестицията; във връзка с това предупреждава, че изискването за квалифицирано съинвестиране може да задълбочи пазарната неефективност, с оглед на чието преодоляване е създаден ЕСИ;
19. отбелязва, че практиката да се изисква съвместно инвестиране превръща ЕСИ в пасивен съинвеститор, което го излага на риск от:
- а) предлагане на свободен и отчасти изключителен достъп до отлични възможности за инвестиции за частни инвеститори, което създава риск от нарушаване на европейския пазар на рисков капитал, като в същото време се засилва относителното нежелание на европейския пазар да поема рискове;
 - б) или неговото обезсмисляне, тъй като водещият инвеститор определя темпа и стандарта на инвестиционните кръгове, което повдига въпроса дали стартиращите предприятия изобщо се нуждаят от ЕСИ;
20. изразява тревога във връзка с практиката конвертируемите заеми да се преобразуват в капиталови инвестиции при дружества, които не са успели да привлекат допълнителни инвестиции, въз основа на оценка, установена към момента на отпускане на заема, а не на оценка към момента на преобразуването на заема; във връзка с това посочва, че ЕСИ е създаден, за да улесни развитието и разрастването на стартиращите предприятия именно на етапа, когато оценките могат рязко да се увеличат, защото рисковете, свързани с технологията, бързо намаляват и навлизането на пазара приближава; поради това заключава, че използването на стара оценка противоречи на целите на ЕСИ; освен това посочва, че задачата на Фонда на ЕСИ е да поема рискове, но когато се използват конвертируеми заеми, по-голямата част от риска се прехвърля основно на заявителя;
21. признава, че водещият външен инвеститор носи добавена стойност, тъй като този водещ инвеститор може да има високоспециализирани познания за пазарния сегмент, който е от значение за конкретната инвестиция, и че поради своя размер и общ характер Фондът на ЕСИ може да не е в състояние да отговори на нивото на тези специализирани знания; поради това отбелязва, че специализираният водещ инвеститор може да има по-голяма добавена стойност за развитието на дружеството, отколкото Фонда на ЕСИ; освен това признава, че наличието на външен водещ инвеститор би гарантирало, че оценката и другите условия за инвестиране се определят от пазара;

22. категорично отхвърля идеята, че Фондът на ЕСИ не може да бъде единственият инвеститор или водещият инвеститор; подчертава, че възможността за инвестиране дори когато пазарът не е готов да го направи е една от основните причини за съществуването на ЕСИ; заключава, че инвестиционната политика на Фонда на ЕСИ следва изрично да предвижда възможността:
- а) Фондът на ЕСИ да бъде единственият инвеститор чрез конвертируеми заеми или, при определени случаи, чрез капиталови инвестиции;
 - б) Фондът на ЕСИ да може да има водеща роля в инвестиционен кръг;
 - в) Фондът на ЕСИ да бъде най-големият инвеститор, но не и водещият инвеститор;
23. отбелязва, че в точка 1.2.3 от приложение I към Решение (ЕС) 2021/764 на Съвета се изисква Фондът на ЕСИ да определи и прилага стратегия за оттегляне от своите инвестиции; отбелязва, че подобна стратегия изглежда не се прилага;

Недостатъци в изпълнението

Процедура за кандидатстване

24. подчертава значението на достъпна и ефективна процедура за подаване на заявления по програма, която има за цел да привлече най-амбициозните новатори; отбелязва, че процедурата може да бъде допълнително подобрена по следния начин:
- а) предложенията както с един, така и с няколко бенефициери следва да бъдат улеснени в процедурата за подаване на заявления, за което се изисква специален образец на предложение и при двата вида заявления;
 - б) цялата информация, необходима за успешно кандидатстване, следва да бъде предоставена по последователен начин; понастоящем информацията е пръсната в няколко документа, което ненужно затруднява подготовката на заявлението;
25. отбелязва със загриженост, че оценителите дават смесени сигнали на заинтересованите страни относно подходящия риск и възможността за банково финансиране на предложенията по инструмента „Ускорител“ на ЕСИ, което засяга по-специално участието на по-слабо представените региони и ръководените от жени дружества; припомня, че един от основните принципи на ЕСИ е способността за поемане на рискове; припомня освен това, че в точка 1.1.2 от приложение I към Решение (ЕС) 2021/764 на Съвета се определя, че предоставянето на финансиране за неподходящи за банково финансиране проекти е основна цел на инструмента „Ускорител“ на ЕСИ; изразява дълбокото убеждение, че инструментът „Ускорител“ на ЕСИ може да функционира успешно само ако има ясна политика и комуникация относно подходящия риск за проектите по „Ускорител“ на ЕСИ и възможността за банковото им финансиране;
26. изразява загриженост във връзка с очевидната липса на прозрачност при управлението на програмата, както докладват заинтересованите страни; подчертава двете основни опасения на заинтересованите страни:

- а) липсата на прозрачност относно начина, по който се избират темите за „Предизвикателства“ на „Изследвач“;
 - б) липсата на прозрачност относно начина, по който отговорниците за управление на програмите управляват портфейлите, по-специално на етапа на подбор на предложенията;
27. подчертава значението на това да се дава надеждно обещание за срок за отпускане на безвъзмездните средства; във връзка с това подчертава, че оценката на предложенията за „Отворени иновации“ на „Изследвач“ за 2021 г. е отнела повече от пет месеца, при положение че член 31 от Регламент (ЕС) 2021/695 изисква заявителите да бъдат информирани за резултатите от процеса на оценка в срок от пет месеца;
28. изразява загриженост относно процеса на подаване на заявления по „Ускорител“ на ЕСИ, който е станал по-продължителен и по-сложен поради няколкото му стъпки и собствената платформа на ЕСИ извън официалния портал за възможности за финансиране и тръжни процедури; счита, че процесът на подаване и оценяване на заявления при ориентиран към иновациите инструмент „Ускорител“ на ЕСИ следва да бъде лесен за разбиране както от предприемачите, така и от изследователите, да отнема възможно най-малко време, да бъде справедлив и прозрачен и в съответствие със стандартите на сектора;
29. изразява дълбока загриженост относно начина, по който функционира платформата с ИИ; във връзка с това отбелязва, че както заявителите, така и оценителите са изразили опасения относно платформата;
30. подчертава, че попълването на онлайн формуляра отнема време, липсва гъвкавост при представянето на информация (не са възможни форматиране или изображения) и ненужно се използва технически жаргон; отбелязва, че произтичащият от това „бизнес план“ не личи да отговарят на стандартите на сектора и не е във формат, удобен за ползване от оценителите или ръководителите на проекти;
31. обръща специално внимание на увеличения брой страници (120 – 200 страници) в сравнение с пилотния проект за ЕСИ (50 страници), като същевременно изтъква, че оценителите разполагат с 36 минути, за да оценят едно пълно (втори етап) предложение; отбелязва, че това е една от причините, поради които заинтересованите страни са недоволни от качеството на оценката;
32. отбелязва със загриженост, че една-единствена отрицателна оценка на втория етап от процеса на оценяване е достатъчна, за да бъде отхвърлено заявлението; счита това за непропорционално, като се има предвид, че предложението се оценява от трима оценители и всеки от тях дава положителна/ отрицателна оценка въз основа на три отделни критерия за оценка;
33. оценява, в съгласие с повечето заинтересовани страни, въвеждането на процедура за представяне на възражения, тъй като потенциално тя допринася за подобряване на процедурата на оценяване; същевременно отбелязва, че са необходими подобрения, тъй като много заинтересовани страни съобщават, че не е ясно какво става с опровержителните бележки, представени от заявителите, и че заявителите

разполагат с много малко време, за да подготвят своите възражения; подчертава, че въвеждането на процедурата за представяне на възражения се посочва като една от причините за по-дългия период до получаването на безвъзмездните средства; призовава Комисията да подобри процедурата за представяне на възражения и да я направи по-смислена, така че да може да бъде приключена в по-кратък срок, за да се спази крайният срок за отпускане на безвъзмездните средства, като същевременно се осигури достатъчно време за подготвяне на възраженията;

34. изразява загриженост относно нарастващата необходимост на заявителите да наемат консултанти за извършването на процедурата за кандидатстване поради нейната сложност;
35. признава, че за да се подпомогнат бързият темп на вземане на решения от страна на ЕСИ и развитието на стартиращите предприятия в областта на дълбоките технологии, лицата, работещи в научноизследователски организации, следва да могат да използват резултатите от научноизследователски проекти за създаване на стартиращи предприятия; във връзка с това приветства въвеждането на понятието „изобретател на ЕСИ“ в образеца на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства и в работната програма за 2022 г.; изразява съжаление, че това нововъведение е свързано с несигурност относно правните последици от това понятие за научноизследователските организации;

Други повдигнати конкретни въпроси

36. подчертава, че понятието „изобретатели на ЕСИ“ следва да доведе до ефективно използване на резултатите от научните изследвания за развиване на икономически дейности; поради това заключава, че то не следва да възпрепятства използването на резултатите от други експерти в рамките на научноизследователската организация или от самата научноизследователска организация за развиване на икономически дейности; счита, че широките права на достъп за изобретателите на ЕСИ, без ограничение във времето, са оправдани само в случаите, когато научноизследователските организации не оказват необходимата подкрепа на отделните изследователи да използват резултатите за развиване на икономическа дейност; следователно счита, че тези права на достъп следва да се предоставят на изобретателите на ЕСИ по преценка за всеки отделен случай, когато е очевидно, че изобретателят не разполага с необходимата подкрепа в рамките на научноизследователската организация;
37. изразява съжаление, че ниският процент на успеваемост на програмата (6 – 10%) води до невъзможност за финансиране на голям брой предложения с високо качество; подчертава, че ниският процент на успеваемост е загуба по отношение на развитието на потенциално дълбоко преобразуващи иновации, както и изгубено време и средства, инвестирани в изготвянето на предложения; във връзка с това призовава за използването, когато е целесъобразно, на двуетапни заявления, за да се намали загубата на време и средства, инвестирани в изготвянето на предложенията;
38. подчертава, че капацитетът за иновации, икономическият растеж и издръжливостта на Европа са подкопани поради слабото участие на жените в

контекста на стартиращите предприятия и рисковия капитал; във връзка с това приветства усилията на ЕСИ за насърчаване на лидерството и участието на жените в стартиращи предприятия и рисков капитал; изразява съжаление, че това все още не е довело до промяна в необходимата степен; във връзка с това изтъква факта, че само 1,8% от инвестициите на европейските стартиращи предприятия за 2021 г. са осъществени от стартиращи предприятия, основани изцяло от жени, и единствено 9,3% – от учредителни екипи с равностойно представени полове¹⁰;

39. изтъква значението на комитета на ЕСИ като основния съветник на Комисията относно изпълнението на ЕСИ, както и относно разработването на по-широка политика в областта на иновациите, по-специално относно подобряването на иновационната екосистема в Европа и определянето на стратегически значими технологии; подчертава, че комитетът на ЕСИ следва да бъде напълно и своевременно информиран както от страна на EISMEA, така и от други участващи отдели на Комисията, относно всички промени в изпълнението на ЕСИ и да му бъде предоставена всяка поискана от него информация относно ЕС;
40. отбелязва, че инструментът „Преходни дейности“ на ЕСИ официално е част от инструмента „Изследвач“ на ЕСИ, въпреки че се изпълнява като отделна част от програмата; счита, че поканите за представяне на предложения по „Преходни дейности“ представляват по-малко от 10% от бюджетите на ЕСИ в работните програми за 2021 и 2022 г.; посочва, че поканите за представяне на предложения по „Преходни дейности“ са единствените покани, за които се прилага процедурата „бърз път към научни изследвания и иновации“. подкрепя използването на тази процедура за поканата за представяне на предложения по „Преходни дейности“; призовава Комисията да разшири прилагането на тази процедура за повече покани по „Изследвач“;
41. подчертава, че работната програма за 2022 г. се позовава на принципа за ненанасяне на значителни вреди както като критерий за оценка по „Ускорител“ на ЕСИ, така и като критерий за допустимост за ЕСИ като цяло; изразява тревога относно изискването да се спазва принципът за ненанасяне на значителни вреди, както е предвидено в Регламент (ЕС) 2020/852, известен като таксономията на ЕС, тъй като то се прилага за всички покани независимо от тяхното съдържание или зрялост; признава полезността на този принцип при подбора на проекти по покани, чието съдържание е пряко свързано с целите на Съюза в областта на околната среда и които са близо до внедряването на пазара; подчертава, че няма правно основание този допълнителен критерий за допустимост да бъде общоприложим за всички покани за представяне на предложения;
42. приветства усилията на ЕСИ за разработване на подходяща рамка за оценка на резултатите от дейността на ЕСИ; подчертава, че поради уникалния характер на ЕСИ е необходим индивидуализиран подход за наблюдение на изпълнението и използването на резултатите от това наблюдение, за да се гарантира, че ЕСИ е лидер на пазара;

Препоръки

43. призовава Комисията да преразгледа реализирането на Фонда на ЕСИ в контекста

¹⁰ <https://europeanwomeninvc.idcinteractive.net/>

на програмата „Хоризонт Европа“ и да намери нов целесъобразен начин за управлението му, който да отразява амбициозния и трансформиращ характер на ЕСИ като еталонен инвеститор за авангардни технологии в Европа; настоятелно призовава Комисията да включи в този нов подход следните принципи:

- а) гарантиране, че реализирането на двата компонента – собствен капитал и безвъзмездни средства, е изцяло под контрола на Комисията, която следва също така да осигури пряка координация между реализирането на двата компонента, и осигуряване на възможност Комисията да се намесва на всеки етап от инвестиционния цикъл, за да се гарантира, че се правят инвестиции от стратегическо значение;
- б) осигуряване на роля за Съвета на Фонда на ЕСИ и независима експертна оценка от страна на Инвестиционния комитет, за да се следи отблизо изпълнението на инвестиционните насоки на Фонда на ЕСИ, като за текущото управление на операциите се разчита на екипа от ЕИБ и външни управители на фондове;
- в) пълноценно използване на добавената стойност на съвместното инвестиране от външни инвеститори, като същевременно се запазва възможността Фондът на ЕСИ да:
 - i) бъде единственият инвеститор, включително чрез поемане на собствен капитал, без да се изисква съвместно инвестиране от външни инвеститори;
 - ii) бъде основният инвеститор, без да поема ръководната роля в инвестиционния кръг;
 - iii) има ръководната роля в инвестиционен кръг;
- г) разработване на инвестиционна стратегия за капиталови инвестиции, основана на етапни цели, отразяващи качествата на иновациите и стратегическите цели на Съюза, а не само готовността на други инвеститори да се включат в инвестиционния кръг, което би насърчило Фонда на ЕСИ да поема рискове като единствен инвеститор, по-специално с цел насърчаване на успешното участие на по-слабо представените региони и ръководените от жени дружества, които се сблъскват с още по-големи трудности при финансирането на собствени стартиращи предприятия;
- д) създаване на стратегия за отказ от капиталови инвестиции на Фонда на ЕСИ, която взема предвид стратегическите цели на Съюза;
- е) поддържане на структура, която позволява на екипа на ЕИБ да бъде интегриран в Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП (EISMEA), за да извършва висококачествена надлежна проверка; изисква от Комисията да използва това успешно сътрудничество и да договори споразумение с ЕИБ, съгласно което интегрираният екип на ЕИБ ще представлява Фонда на ЕСИ на заседанията на управителните съвети на дружествата, в които се инвестира;
- ж) осигуряване на ефективно сътрудничество с националните звена за контакт,

както и с регионалните органи, ако е приложимо;

44. настоятелно призовава Комисията да започне открит диалог с Парламента, съответния програмен комитет и комитета на ЕСИ, за да се разработи алтернативно дългосрочно решение за структурата на Фонда на ЕСИ, което да зачита изцяло относимото законодателство на Съюза и горепосочените принципи; препоръчва да се направи задълбочена оценка на начините за подобряване на изпълнението на ЕСИ, като се обмисли възможността за създаване на независим орган на Съюза съгласно член 187 от ДФЕС като основен субект, отговорен за изпълнението на ЕСИ; подчертава необходимостта да се гарантира, че заявителите винаги се третират еднакво и че при изпълнението се гарантират прозрачност, отчетност и избягване на конфликти на интереси; препоръчва, че ако при задълбочената оценка се установи, че такъв орган би бил най-добрата институционална предпоставка за реализиране на средствата по инструмента „Ускорител“ в съответствие с посоченото по-горе, той следва да бъде създаден възможно най-скоро;
45. призовава Комисията да обърне специално внимание на насърчаването на жените в сектора на иновациите, като с това се цели постигане на равенство между половете на всички съответни длъжности, както и географския баланс на бенефициерите на ЕСИ във всички региони на Съюза; изисква по-специално Комисията да включи в работните програми на ЕСИ конкретни мерки за решаване на двата въпроса в рамките на ЕСИ;
46. препоръчва да се проучи възможността за създаване на подфонд на InvestEU извън Фонда на ЕСИ за дружества, които се нуждаят само от съпътстващо финансиране, за да завършат етапа на разширяването си;
47. призовава Комисията да изясни правилата и процедурите във връзка с тълкуването на критериите за недопустимост на банково финансиране и за съвместни инвестиции, като подобри комуникацията и включи в по-голяма степен националните звена за контакт;
48. призовава Комисията да прилага принципа за ненанасяне на значителни вреди за покани, чието съдържание е пряко свързано с целите на Съюза в областта на околната среда и които са близо до внедряването на пазара, и да се въздържа от използването му като допълнителен хоризонтален критерий за допустимост за всички проекти на ЕСИ;
49. призовава Комисията да внесе изменения в модела на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, за да се включи ясна дефиниция за „изобретател на ЕСИ“ и да се определи ясна политика относно правата на достъп на изобретателите на ЕСИ, предоставяща на изобретателите на ЕСИ широки права на достъп само когато научноизследователската организация няма установени активна политика и структура в подкрепа на използването на резултатите от научни изследвания за икономически дейности;
50. призовава Комисията да въведе система за постоянна и бърза оценка на изпълнението на ЕСИ, по-специално на инструмента „Ускорител“;
51. призовава Комисията да въведе задълбочена и постоянна оценка на процедурата

- за оценяване, която сериозно взема предвид оплакванията от заявители, изтъкващи очевидни несъответствия при оценяването на техните предложения; приканва Комисията да информира Парламента относно начина, по който разглежда отделни жалби, показващи очевиден пропуск на оценителите;
52. призовава съответните органи на Съюза, включително Европейската сметна палата и Съвета на ЕСИ, да разработят специална одитна стратегия за ЕСИ, която да отразява особения характер на ЕСИ;
 53. призовава Комисията да включи мерки за подобряване на участието на МСП и за осигуряване на достъпност и привлекателност на инструмента „Ускорител“ на ЕСИ за иновативните МСП, като се опрости процесът на кандидатстване с цел премахване на пречките за МСП;
 54. призовава Комисията да гарантира, че инструментът подкрепя широк кръг от проекти по отношение на техния мащаб, така че малките дружества, които разработват иновации с голямо въздействие и разширяват дейностите си във връзка с тях, да имат равен достъп до него;
 55. призовава Комисията да преразгледа текущата процедура за подаване на заявления по инструмента „Ускорител“ на ЕСИ и срока за отпускане на безвъзмездните средства, като приведе в съответствие платформата на ЕСИ с критериите за оценка на „Ускорител“ на ЕСИ; счита, че подобно преразглеждане следва да има за цел бърз и опростен инструмент, който отговаря на нуждите на европейските стартиращи предприятия в областта на дълбоките технологии, като се постигне целеви срок от четири до пет месеца за отпускане на безвъзмездните средства;
 56. призовава Комисията да подобри взаимодействието и сътрудничеството с ЕИТ; призовава ЕИТ и ЕСИ да установят реципрочен и систематичен обмен на информация, както и еднакъв брой членове на управителните си съвети, за да се избегнат изолацията и дублирането на усилия и стратегии;
 57. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.

**ПРИЛОЖЕНИЕ: СПИСЪК НА ОБРАЗОВАНИЯТА ИЛИ ЛИЦАТА,
ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА**

Списъкът по-долу е изготвен на доброволни начала в рамките на изключителната отговорност на докладчика. В хода на изготвянето на доклада преди приемането му в комисия следните образования или лица са предоставили информация на докладчика:

Образование и/или лице
Гилдия на европейските научноизследователски университети
Confindustria
Европейски консорциум на иновативните университети
Европейска асоциация на организациите за научни изследвания и технологии
Европейска мрежа на регионите за научни изследвания и иновации
Лига на европейските научноизследователски университети
Дом за образование и научни изследвания на Нидерландия
Бюро за наука и технологии на Испания
Съвет ЕТН
Асоциация „Хелмхолц“
Европейски консорциум за квантова индустрия
Европейска асоциация на иновативните експерти
BusinessFinland
Асоциация „Лайбниц“
Национална агенция за международно образование и научни изследвания на Чешката република
APRE – Агенция за насърчаване на европейските изследвания
Университет в Щутгарт
Германски авиокосмически център (DLR)
COLD PAD
Koncentriq
Конференция на европейските училища за специализирано образование в областта на техническите науки и научните изследвания (CESAER)
Euro Funding
Lira
Карлос Серкейра
Камила Оглецка
Кристина Говейя

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	26.10.2022
Резултат от окончателното гласуване	+: 56 -: 0 0: 2
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Matteo Adinolfi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Michael Bloss, Marc Botenga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Marie Dauchy, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Christophe Grudler, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Eva Kaili, Seán Kelly, Łukasz Kohut, Zdzisław Krasnodębski, Miapetra Kumpula-Natri, Thierry Mariani, Marisa Matias, Georg Mayer, Marina Mesure, Dan Nica, Niklas Nienäb, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Pina Picierno, Clara Ponsatí Obiols, Manuela Ripa, Robert Roos, Sara Skyttedal, Beata Szydło, Patrizia Toia, Isabella Tovaglieri, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Andrus Ansip, Franc Bogovič, Klemen Grošelj, Ladislav Ilčić, Elena Lizzi, Luděk Niedermayer, Jutta Paulus, Bronis Ropė, Jordi Solé
Заместници (чл. 209, пар. 7), присъствали на окончателното гласуване	Andrey Kovatchev, Aušra Maldeikienė

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

56	+
ECR	Ladislav Ilčić, Zdzisław Krasnodębski, Robert Roos, Beata Szydło
ID	Matteo Adinolfi, Marie Dauchy, Elena Lizzi, Thierry Mariani, Isabella Tovaglieri
NI	Clara Ponsatí Obiols
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Seán Kelly, Andrey Kovatchev, Aušra Maldeikienė, Luděk Niedermayer, Sara Skyttedal, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
RENEW	Andrus Ansip, Nicola Beer, Nicola Danti, Valter Flego, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Mauri Pekkarinen
S&D	Josianne Cutajar, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Eva Kaili, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Dan Nica, Pina Picierno, Patrizia Toia
THE LEFT	Marc Botenga, Marisa Matias, Marina Mesure
VERTS/ALE	Michael Bloss, Niklas Nienaß, Jutta Paulus, Manuela Ripa, Bronis Ropė, Jordi Solé

0	-

2	0
ECR	Johan Nissinen
ID	Georg Mayer

Легенда на използваните знаци:

+ : „за”

- : „против“

0 : „въздържал се“